

CUADERNO DEL DOMINGO

OPINIÓN

La semana de Jordi Solé Tura

EUROPA Y BERLUSCONI.

Si algunos años atrás me hubiesen dicho que un personaje tan políticamente sucio como Berlusconi llegaría a estar al frente de la Unión Europea no lo habría creído o, más exactamente, lo habría tomado como una broma siniestra. Pero ahí lo tenemos como presidente de la Unión en nombre de Italia, durante medio año ciertamente, pero medio año nefasto.

La Unión Europea ha pasado por muchos avatares y se ha preparado para tomar unos cuantos más, con la entrada en la Unión de la mayoría de los países que hasta hace unos pocos años estaban sometidos a la Unión Soviética. Muchos de ellos han recuperado sus viejos nombres, empezando por la propia URSS, transformada en Rusia, otros buscan una nueva entidad, pero está claro que la mayoría tienen ya un pie dentro de la Unión y que otros, como Rusia, precisamente, se quedaran fuera de ella.

Pues bien, justo en el momento en que la vieja Europa se va a convertir en nueva y que países pequeños se van a codear con otros muy grandes, la dirección de la nueva Europa recae en las manos de uno de los personajes más nefastos de la Europa entera.

Berlusconi es el ejemplo más contundente de un individuo sin escrúpulos que es capaz de cambiar las leyes de su propio país para impedir que los jueces le empapelen, que puede comprar a todo el que se le acerque siempre y cuando se transforme en un servidor contra la ley, contra los jueces, contra los políticos contrarios a él y contra los que se atreven a contar en público sus hazañas de estafador andante en la bella Italia y en toda Europa.

Cuando la nueva Europa empieza a mostrarse ante los europeos de todos los ámbitos, cuando por fin pueden mirar todos hacia adelante, un individuo como Berlusconi es la expresión de lo que Europa no puede ni debe ser, por muy amigo que sea con nuestro presidente Aznar.

LA RELIGIÓN Y LA ESCUELA.

Cuando parecía que algunos de los temas de nuestra historia que más problemas nos habían creado se esfumaban lentamente vemos que ,unos aquí y otros allá, vuelven a sacar pecho para decirnos que tienen el apoyo suficiente para levantar cabeza y volver a pelear. Uno de ellos es el de la religión en la escuela.

Es penoso que este tema, tan complejo e interesante , se nos convierta en un conflicto entre buenos y malos, entre religiosos carcas y religiosos abiertos ,entre créditos y catequesis , etc. Pero así son las cosas cuando tal o cual gobierno se mete a crear problemas en vez de abrir puertas y ventanas que permitan tomar partido y dejar que cada uno vaya por el camino que mejor le plazca.

Ya estamos,pues, otra vez en el viejo asunto de la religión como conflicto, fuera y dentro de la escuela. Y digo de la escuela porque es aquí donde el golpe dado por el Partido Popular ha dejado peor sabor de boca.

¿A quién se le ocurre, a estas alturas, convertir la religión en un crédito escolar ? La religión puede ser un elemento importante de una escolaridad abierta y clara si se entiende como una cultura que cada uno podrá estudiar si lo desea, pero dejará de serlo si se entiende como una doctrina que se pondrá en manos de un profesorado especial . Dicho de otra manera: estudiar una religión es estudiar cultura; estudiar doctrina para conseguir un crédito escolar es,simplemente, pasar de largo.

Ya estamos,pues, en un lío innecesario. O más exactamente,como dice Sebastià Bonet, miembro de "Justícia i Pau", ,en un espléndido artículo de la revista "El Triangle", un lío que intenta transformar esta parte de la educación en el mantenimiento de privilegios, de manipulación de conciencias y de oportunismos políticos.

Lo que nos ha vendido como nuevo la ministra del P.P.,Pilar del Castillo , no es, por consiguiente, ni nuevo ni avanzado: es puramente un refrito de antigüedades que nos devuelve, en este terreno, a los años duros de la escuela franquista, con una importante diferencia: que el P.P. ha encargado a la escuela una función catequésica que a estas alturas ya no le corresponde. Y como dice y repite Sebastià Bonet : "Incluir la religión –la que sea – en el plan reglado de estudios puede ser el golpe definitivo para la religión mayoritaria en nuestro país.Porque la religión, más allá del sentido de un crédito académico, debe ser una vivencia asumida con libertad. Y esto no es propio de la escuela".

EL FISCAL CARDENAL

Cuando con el paso de los años vayan desapareciendo muchos de los actores del momento político actual creo que siempre se recordarán algunos por su compleja manera de ser, por sus visiones, por sus ideas avanzadas, por sus ideas atrasadas, por su físico delgado u obeso, por sus inquietudes o por sus enormes quietudes. Uno de ellos será, sin duda, el actual Fiscal General del Estado, D. Jesús Cardenal.

A primera vista parece un señor tranquilo pero a segunda o tercera vista su manera de actuar no es precisamente tranquila. Pero el futuro de un país, su estructura, sus ideas, sus aportaciones colectivas, exige mucho más. Una acción de gobierno, por ejemplo, exige un análisis, una discusión, un voto, un acuerdo y una puesta en marcha de una solución colectiva o la retirada de una propuesta de solución no aceptada. Gobernar hoy en un país como España significa, por ejemplo, discutir y decidir si las partes son abiertas. Pero si no lo son la discusión se convierte pura y simplemente en un cierre por parte del que manda.

El Sr. Cardenal es, más o menos, un ejemplo de esto último. Está ahí como Fiscal General, con pocos aspavientos, con muchos silencios y siempre dispuesto a su tarea esencial: cerrar a favor del que manda. Y como el que manda es uno, el P.P. y su presidente, el Fiscal tiene una tarea poco bulliciosa. Si hay que ir hacia la derecha, a la derecha se va. Si tiene que obstaculizar la izquierda, se obstaculiza y punto.

Ahí está, pues, tranquilo, silencioso, esperando que los temas salten y caigan en su despacho, con pocos aspavientos, pocos ruidos y pocas bromas. Ahora mismo, con el tremendo asunto de la Comunidad de Madrid, que exige tener todas las puertas de la justicia abiertas para poder investigar hasta el fondo el escándalo de las corrupciones, todavía no se sabe en el momento de escribir estas líneas si el Sr. Cardenal, Fiscal General del Estado, va a dar carpetazo al tema o si dará el visto y bueno para que entre en acción el fiscal Anticorrupción, que es Carlos Jiménez Villarejo. Este último necesita la plena libertad de acción para investigar el asunto, lo que significa que está en manos del Sr. Cardenal para emprender la labor indispensable o para abandonar el caso. ¿Por donde irán, pues, las manos del Fiscal General? ¿A cerrarlo todo o a abrirlo todo? En uno y otro caso, cuando más se necesita una dirección sólida y segura de sí misma sería interesante saber cuanto papel mojado ha pasado y pasa de todas las mesas de La Moncloa a la mesa del Fiscal General del Estado.

opinió

la setmana de...

Jordi Solé Tura

LA BROMA SINISTRA DEL MANDAT EUROPEU DE BERLUSCONI

Si fa uns quants anys enrere m'haguessin dit que un personatge tan políticament brut com Berlusconi arribaria a estar al capdavant de la Unió Europea no m'ho hauria cregut o, més exactament, m'ho hauria pres com una broma sinistra. Però aquí el tenim com a president de la Unió en nom d'Itàlia, durant mig any certament, però un mig any que no se sap com s'acabarà.

La Unió Europea ha passat per molts avatars i s'ha preparat per ficar-se en uns quants més amb l'entrada a la Unió de la majoria dels països que fa uns quants anys estaven sotmesos a la Unió Soviètica. Molts d'aquests països han recuperat els seus vells noms, altres busquen una nova entitat, però és clar que la majoria ja tenen un peu a dins de la Unió Europea i que altres, com per exemple Rússia, precisament, es quedaran a fora.

Doncs bé, just en el moment en què la vella Europa es convertirà en nova i en què països petits es faran amb altres de molt grans, la direcció de la nova Europa recau a les mans d'un dels personatges més nefastos de l'Europa actual.

Berlusconi és l'exemple més contundent d'un individu sense escrúpols que és capaç de canviar les lleis del seu propi país per així impedir que els jutges l'empaperin, que pot comprar tothom qui se li acosti sempre que es transformi en un servidor contra la llei, contra els jutges, contra els polítics que li són contraris i contra els que s'atreveixen a explicar en públic les seves gestes d'estafador errant a la bella Itàlia i a tot Europa.

Els alemanys -i no només els alemanys, a aquestes altures- s'han sentit vexats per les piruetes d'un president d'Itàlia i un president d'Europa, ni més ni menys, convertit en un pallasso polític que no ha tingut cap escrúpol per transformar un debat general en un femer. El resultat ha estat i és que quan la nova Europa comença a mostrar-se davant dels europeus de tots els àmbits, quan per fi poden mirar cap endavant tots, grans o petits, per expressar la seva enorme capacitat de construir un nou i sòlid futur, apareixen autèntics filibusters com Berlusconi, que converteixen el present en un mercat de pispes que es fiquen a la butxaca el primer que passi. Només cal recordar la forma i el fons amb què Berlusconi va pronunciar el seu discurs de president europeu, perquè tots els altres assistents a l'acte es mirassin per saber si eren en un hemicle o en un Moulin Rouge de pacotilla.

EL CONFLICTE

La vella polèmica de religió i escola

Quan semblava que alguns dels temes de la nostra història que més problemes ens havien creat s'esfumaven lentament, veiem que, uns aquí i uns al-

JORDI SOLÉ TURA

Nascut a Mollet del Vallès, el 1930, Jordi Solé Tura, actualment senador de l'Entesa, té al seu haver una dilatada i reconeguda tasca com a polític i professor de Dret (el 1985 va arribar a ser degà d'aquesta facultat). Solé Tura va ingressar al PSUC el 1956, en ple franquisme, que va perseguir amb especial acarnissament els comunistes. Entre el 1960 i el 1964 es va veure obligat a exiliar-se a França i Romania. Expulsat de la universitat entre el 1966 i el 1968, un any més tard va estar sis mesos empresonat a la Model de Barcelona. Després de passar pel partit Bandera Roja, el 1974 es va reincorporar al PSUC i per aquestes sigles va ser elegit diputat el 1977. Va formar part de la ponència encarregada de redactar la Constitució del 1978 i va ser ministre de Cultura en el sisè Govern de Felipe González.

Cada diumenge, un personatge reflexionarà sobre alguns dels temes de la setmana

tres allà, tornen a encoratjar-se per dir-nos que tenen el suport suficient per aixecar cap el i tornar a lluitar. Un d'aquests temes és el de la religió a l'escola.

És penós que aquest tema, tan complex i interessant, se'ns converteixi en un conflicte entre bons i dolents, entre religiosos carques i religiosos oberts, entre crèdits i catequesi, etcètera. Però així són les coses quan tal o tal govern es fica a crear problemes en lloc d'obrir portes i finestres que permetin prendre partit i deixar que cada un vagi pel camí que més bé li sembli.

Ja estem, doncs, una altra vegada en el vell assumpte de la religió com a conflicte, a fora i a dins de l'escola. I dic de l'escola perquè és aquí on el cop donat pel Partit Popular ha deixat més mal gust de boca.

¿A qui se li acut, a aquestes altures, convertir la religió en un crèdit escolar? La religió pot ser un element important d'una escolaritat oberta i clara si s'entén com una cultura que cada un podrà estudiar si ho desitja, però deixarà de ser-ho si s'entén com una doctrina que es posarà en mans d'un professorat especial. Dit d'una altra manera: estudiar una religió és estudiar cultura; estudiar doctrina per aconseguir un crèdit escolar és, simplement, passar de llarg.

Ja estem ficats, doncs, en un embolic del tot innecessari. O, més exactament, com diu Sebastià Bonet, membre de Justícia i Pau, en un esplèndid article publicat a la revista *El Triangle*, un embolic que intenta transformar aquesta part de l'educació en el manteniment de privilegis, de manipulació de consciències i d'oportunismes polítics.

El que ens ha venut com a nou la ministra del Partit Popular, Pilar del Castillo, no és, per tant, ni nou ni avançat: és purament un refregit d'antiguitats que ens torna, en aquest

terreny, als anys durs de l'escola franquista, amb una important diferència: que el PP ha encarregat a l'escola una funció catequèsica que a aquestes altures ja no li correspon. I com diu i repeteix Sebastià Bonet: «Incloure la religió -sigui la que sigui- dins del pla reglat d'estudis pot ser el cop definitiu per a la religió majoritària al nostre país. Perquè la religió, més enllà del sentit d'un crèdit acadèmic, ha de ser una vivència assumida amb tota llibertat. I això no és propi de l'escola».

CARDENAL

Un fiscal general, a favor de qui mana

A primera vista, el fiscal general de l'Estat, Jesús Cardenal, sembla un senyor tranquil, però a segona o tercera vista la seva manera d'actuar no és precisament tranquil·la. I el cert és que el present i el futur d'un país exigeixen molt i, sobretot, exigeixen molta serenitat i molt seny per als que tenen la important missió de lluitar contra la corrupció. Una acció de govern, en aquest sentit, exigeix una anàlisi, una discussió, un vot, un acord i una posada en marxa d'una solució col·lectiva o la retirada d'una proposta de solució no acceptada. Governar avui dia significa això i molt més per discutir i decidir si les parts són obertes. Però si no ho són, la discussió es converteix purament i simplement en un tancament per part de qui mana.

Cardenal és, més o menys, un exemple d'això últim. És fiscal general, amb molt pocs escarafalls, amb molts silencis i sempre disposat a la seva tasca essencial: actuar a favor de qui mana. I com que el que mana és un, el PP i el seu president, el fiscal té una tasca poc bulliciosa. Si s'ha d'anar cap a la dreta, doncs cap a la

dreta. Si s'ha d'obstaculitzar l'esquerra, se l'obstaculitza i punt. Està, doncs, tranquil, silencios, esperant que els temes saltin i caiguin al seu despatx, amb pocs escarafalls, poc soroll i poques bromes. Ara mateix, amb el tremend assumpte de la Comunitat de Madrid, que exigeix tenir totes les portes de la justícia obertes per poder investigar fins al fons l'escàndol de les corrupcions, encara no se sap en el moment d'escriure aquestes línies si Cardenal, fiscal general de l'Estat, donarà per tancat el tema o si donarà el vistiplau perquè entri en acció el fiscal anticorruptió, Carlos Jiménez Villarejo. Aquest últim necessita la plena llibertat d'acció per investigar l'assumpte, cosa que significa que està en mans de Cardenal per emprendre la tasca indispensable o per abandonar el cas. ¿Per on aniran, doncs, les mans del fiscal general? ¿A tancar-ho tot o a obrir-ho tot? En un cas i en un altre, quan més es necessita una direcció sòlida i segura d'ella mateixa seria interessant saber quant paper mullat ha passat i passa de totes les taules de la Moncloa a la taula del fiscal general de l'Estat.

REPUBLICANS

Els presos que continuen pagant

Durant els 40 anys de dictadura franquista, els que havien patit presó per la guerra i la postguerra al costat republicà no podien rebre ni una peseta per poder situar-se no ja en un lloc mínimament estable, sinó en el pitjor dels escarnis.

Mentre Franco va viure, els expresos republicans no van rebre pràcticament res. Anys després, el 1990, és a dir, amb la Constitució en marxa, es van concedir compensacions als que havien estat a la presó durant la dictadura i que ja passaven dels 65 anys, però els altres, que eren una àmplia majoria, encara es van quedar sense res amb molts problemes. Uns quants anys després, molts exclosos d'aquella primera compensació van aconseguir obrir-se pas al Parlament de Catalunya i un decret de la Generalitat va indemnitzar els que ja haguessin complert els 65 anys i va obrir el marge fins a l'any 2000 per als que encara la poguessin rebre.

Doncs bé, un cop arribats a aquesta altura, als expresos que finalment tenien una indemnització els va caure a sobre el Ministeri d'Hisenda, l'impost de la renda i el Partit Popular. Mentre tots els partits de Catalunya es van llançar a emprendre una acció conjunta al Congrés per eliminar l'impost d'aquesta renda especial, el PP es va llançar contra ells perquè la paguessin sense embuts. I així estem: mentre els expresos polítics de tants anys protesten contra un Govern de la dreta que durant anys els ha oblidat, aquest mateix Govern impulsa el Ministeri d'Hisenda perquè els envii multes i més multes. ■

Daguerreotips

Ferrerres

